

GORICA - Slori raziskal narodno pripadnost med šolarji

# Devetnajst odstotkov se jih ima za Slovence

Delež otrok iz italijanskih in mešanih družin na Goriškem večji kot na Tržaškem



Dijaki slovenskega višješolskega središča (levo) in Norina Bogatec v Gorici (zgoraj)

BUMBACA

V slovenskih vrtcih in šolah na Goriškem je prisotnost otrok iz mešanih in italijanskih zakonov veliko bolj izrazita kot na Tržaškem, kar se seveda odraža tudi v njihovem občutku narodne pripadnosti. V prvem razredu višjih srednjih šol je tako 19 odstotkov dijakov izjavilo, da so Slovenci, kar je veliko manj kot v Trstu, kjer se je 55 odstotkov dijakov opredelilo za slovensko narodno pripadnost. To izhaja iz raziskave »Narodnost v medgeneracijski perspektivi«, ki jo je opravil Slovenski raziskovalni inštitut (Slori) v sodelovanju z ravnateljico slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem ter dvojezičnega šolskega centra v Špetru. Raziskavo so prejšnji teden predstavili v Trstu, včeraj pa je bila predstavitev v slovenskem višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici. Uvodoma je spregovorila ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol Mihaela Pirih, za njo pa Slorijeva raziskovalka Norina Bogatec. V okviru raziskave so poleg analize jezikovne in narodnostne pripadnosti obrav-

navali medgeneracijsko perspektivo s ciljem, da bi ugotovili, kako se narodna pripadnost spreminja med generacijami. V poštev so vzeli učence in dijake, ki letos obiskujejo prvi letnik otroških vrtcev in šol vseh stopenj. Starši oz. dijaki so februarja lani ob vpisovanju prejeli tudi obrazec z vprašalnikom; na skupno 1080 družin jih je obrazec izpolnilo 905, kar znaša 84 odstotkov.

Po narodnostnem izvoru so starši v 32 odstotkih primerov označili slovenskega, v 39 odstotkih mešanega, v 24 odstotkih italijanskega, medtem ko je za »drugo« odgovorilo šest odstotkov. Omenjeni podatki se nanašajo na celotno anketirano populacijo, odgovori na Goriškem pa so bili precej različni. V Gorici je 26 odstotkov staršev zase označilo slovensko narodnost, 40 odstotkov mešano, 30 odstotkov italijansko in 4 odstotki »drugo«, kar kaže na to, da je v slovenskih šolah na Goriškem delež otrok iz mešanih in italijanskih družin večji kot na Tržaškem.

V okviru raziskave so vprašali tudi, katera je narodnost dedkov in babic otrok, ki obiskujejo slovenske šole. Prepričanje, da ima večina italijanskih družin s sinovi in hčerami v slovenskih šolah tudi slovenske korenine, se je izkazalo za zmotno. Na osnovi zbranih podatkov je namreč prišlo na dan, da samo ena tretjina italijanskih družin ima slovenske prednike, za vse ostale pa velja, da nimajo vezi s slovensko narodnostno skupnostjo.

Bogatec je ob začetku letošnjega šolskega leta obiskala vse slovenske višje srednje šole v Gorici in Trstu ter anketirala dijake prvih letnikov. Ugotovila je, da so med narodnostjo goriških in tržaških dijakov precejšnje razlike, ki so vezane ravno na različne narodnostni izvor višješolcev, saj je kot rečeno v šolah na Goriškem več otrok iz mešanih in italijanskih zakonov. V Trstu se ima za Slovence 55 odstotkov dijakov, v Gorici pa 19 odstotkov. V Trstu je dvojni narodnostni izvor označilo 30 odstotkov dijakov, v Gorici pa 55 odstotkov. Tržaških dijakov, ki se imajo za Italijane, je 10 odstotkov, goriških pa 22 odstotkov. »Druge« narodnosti je 5 odstotkov dijakov iz Trsta in 4 odstotki iz Gorice. Na Goriškem je v primerjavi s Trstom veliko več dijakov, ki so se opredelili za dvojno narodnost, podatek pa je zanimiv tudi v primerjavi s starši. Pri tem izstopa, da se na Goriškem več dijakov kot staršev opredeljuje za dvojno narodnost, kar se dogaja tudi na račun italijanske narodnosti. Na narodno pripadnost vpliva tudi obiskovanje slovenskih šol, kar vzbuja med mladimi občutek povezanosti s slovenstvom.

Čepprav je bila obravnavana tema izredno pomembna za nadaljnjo rast slovenskih šol, se je na včerajšnji predstavitvi raziskave zbrala le pešiča ljudi.

GORIŠKA - Na srečanju tudi z manjšino

# Danilo Türk v Gorici in Doberdolu

## GORIŠKA Čezmejna gospodarska zbornica

Dolgoletni slovenski diplomat, sicer Novogoričan, Jože Šušmelj poziva k ustanovitvi slovensko-italijanske gospodarske zbornice. Ta gospodarski izziv v čezmejnem prostoru je pred časom predlagal predsednik družbe KB1909 Boris Peric, ki je 30. marca 2009 na gospodarskem srečanju v Novi Gorici - udeležilo se ga je preko sto gospodarstvenikov z obeh strani goriške meje - poudaril: »Prisotne pozivam, naj združijo moči in skupaj ustanovijo slovensko-italijansko gospodarsko zbornico, ki bi nudila pomoč podjetnikom pri navezovanju poslovnih stikov in razvijanju novih oblik sodelovanja.«

»Idea žal ni naletela na pričakovani odmev in je tonila v pozabo. Potrebno bi jo bilo ponovno oživiti,« opozarja Šušmelj: »Namen zbornice bi bil povečanje poslovnega sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi podjetji ter pomoč pri nudenju informacij o poslovnih in investicijskih možnostih v Sloveniji oz. Italiji. V prvi fazi bi bilo potrebno imenovati ožji iniciativni odbor, v katerem bi bili predstavniki Trgovinske zbornice iz Gorice, družbe KB1909, Gospodarske in obrtne zbornice iz Nove Gorice, ki bi pripravil potrebne dokumente za registracijo zbornice. Lahko pa bi Forum za Goriško imenoval iniciativni odbor izven teh struktur. Preučiti bi bilo potrebno, ali lahko zbornico ustanovi EZTS. Opredeliti bi bilo potrebno cilje in vsebino delovanja zbornice. Vzporedno bi bilo potrebno pripraviti seznam gospodarskih subjektov, ki sodelujejo z Italijo oz. v Italiji s Slovenijo; te bi kasneje povabili za vpis v članstvo in na ustanovno skupščino. Sedež zbornice naj bi bil v Novi Gorici.«



Jože Šušmelj



Predsednik republike Danilo Türk

Vest, da Danilo Türk prihaja na Goriško, je v februarju iz Ljubljane prinesla delegacija Kulturnega centra Lojze Bratuž iz Gorice, ki jo je predsednik republike sprejel ob petdesetletnici delovanja centra. Iz predsedniške palače pa so Goričani prinesli tudi spoznanje, da Türk spremlja kulturni utrip goriških Slovencev, kar bo še dodatno dokazal s svojim obiskom v sredo, 14. marca, v Gorici in Doberdolu.

Podrobnosti obiska sicer še usklajujejo - na italijanski strani je za to poverjena goriška prefektura -, zadnje besedo pa bo imel predsednik urad. Po dosedanjih informacijah se bo Türk iz slovenskega Posočja pripeljal v Gorico ob 15. uri; tu se bo sestel s predsednikom deželne vlade FJK Renzom Tondom, na goriški občini pa napoveduje, da se bo z visokim gostom srečal tudi župan Ettore Romoli. Predsednik pa prihaja predvsem med tukajšnje Slovence: v Gorici bo sprejel delegacijo slovenske narodnostne skupnosti, v kateri bosta deželna predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO, Rudi Pavšič in Drago Štoka, nakar bo obiskal Kulturni center Lojze Bratuž in Kulturni dom, središči kulturnega utripa goriških Slovencev. Ob 17. uri pričakujejo predsednika v Doberdolu. Svečan sprejem zanj bodo priredili na Gradini, kjer mu bo dobrodoščilo izrekel župan Paolo Vizintin. V kraško občino prihaja zaradi pomnikov prve svetovne vojne, saj je bil Doberdoblčan »slovenskih fantov grob«, opozarja župan. Türk bo že dopoldne obiskal nekatere kraje na Poteh miru v slovenskem Posočju, znano pa je, da je italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu med državnimi srečanjem v Rimu januarja lani predlagal, da bi na celotnem območju Soške fronte, v Sloveniji in Italiji, uvedli skupno evropsko pot miru.

GORICA

## V mladih ideje za ponoven dvig gospodarstva

Mladi lahko dajo pomemben doprinos k dvigu gospodarstva. V to so prepričani pri goriški Demokratični stranki, ki danes ob 18. uri v Palace Hotelu v Gorici prireja javno srečanje o novih razvojnih priložnostih krajevnega gospodarstva. Splošen gospodarski in družbeni okvir bosta podala univerzitetna profesorja Francesco Marangon in Alberto Gasparini, nato bo srečanje sklenil županski kandidat goriške leve sredine Giuseppe Cingolani.

»Srednja starost Goričanov je 47 let, v mestu je veliko starejših občanov, število prebivalcev pa se niža. Če k temu dodamo zaprtje številnih tovarn in obrtniških delavnic, takoj razumemo, da predstavlja demografski padec zelo resno vprašanje,« poudarja Teresa Candidata iz goriškega krožka Demokratične stranke, ki poudarja, da je treba preporod mesta graditi na mladih, ki jih je treba v čim večjem številu priklicati v mesto.

GORICA - Pridobitev v splošni bolnišnici

# Odprli sobo za okrevanje

V njej bodo zagotavljali zdravniško oskrbo bolnikom, ki se bodo prebujali po komaj prestalem kirurškem posegu

V goriški splošni bolnišnici so včeraj s krajšo svečanostjo predali namenu novo sobo za okrevanje (v angleščini »recovery room«), ki predstavlja pomembno pridobitev za zagotavljanje boljše oskrbe in večje varnosti bolnikov.

»V novi sobi za okrevanje bomo nudili oskrbo bolnikom, ki se bodo prebujali po anesteziji in kirurških posegih. Na ta način bodo pod boljšim nadzorom, saj je prvo obdobje po prebujanju najbolj nevarno za nastanek komplikacij,« pojasnjuje zdravnik Luciano Sivestri, ki je odgovoren za anestezije in oživiljanje v goriški bolnišnici. Po njegovih besedah vsaj trideset odstotkov komplikacij nastane v prvih urah po kirurškem posegu. V večini primerov gre za težave z dihanjem in s srcem, za katere je pomembno, da je bolnik pod stalnim nadzorom zdravniškega osebja. Zdjaj bodo ta nadzor zagotovili v novi sobi za okrevanje, ki bo zagotovila boljše pogoje dela, saj so se doslej bolniki prebujali po operaciji kar v operacijski sobi. Zaradi tega so bile operacijske sobe dalj časa zasedene in ni bilo mogoče opravljati drugih kirurških



Nova soba za okrevanje

BUMBACA

posegov, dokler niso bolnikov odpeljali v svoje sobe. Po novem se bodo bolniki po kirurških posegih prebujali v sobah za okrevanje, kjer bodo njihove življenjske funkcije stalno pod nadzorom in opazovanjem. V sobi za okrevanje bodo bolniki preživeli nekaj ur, odvisno od zahtevnosti operacije in njihovega zdravstvenega stanja.

»Občasno se še vedno najde kdo, ki trdi, da je goriško zdravstvo v razsulu. K sreči ni nikakor tako, saj se zdravniško in bolniško osebje vsak dan maksimalno potrudi, da zagotovi bolnikom čim boljše oskrbo. Z novo sobo za okrevanje se bodo naše storitve še dodatno izboljšale, zagotovljena bo tudi večja varnost,« poudarja di-

rektor goriškega zdravstvenega podjetja Marco Bertoli. Včerajšnje svečanosti ob predaji namenu nove sobe za okrevanje sta se udeležila tudi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in župan Ettore Romoli, ki je poudaril, da so storitve goriške bolnišnice vse bolj kakovostne, »zato so lahko Goričani nanjo ponosni,« je dodal.